

Pierwsze kroki (i przezwyciężenie strachu przed rozpoczęciem!): Proces poetycki

- ▶ Przybornik poety
- ▶ Przywoływanie muzy
- ▶ Przełamywanie nawyków
- ▶ Jak sprawdzić, czy Twoje pismo jest „dobre”
- ▶ Ćwiczenia na początek

Kiedy słyszysz, jak inni poeci mówią o poetyckim „procesie”, mówią o procesie pisania i wszystkim, co się z tym wiąże: miejscu, postawie, inspiracji, przyborach do pisania, porze dnia, powtórce, a czasem w co się ubierają. Niektórzy poeci mogą nawet mieć pewne rytuały, które wykonują przed napisaniem. Poeci jako jednostki mają przyzwyczajenie i na ogół wolą pisać w określonym środowisku. Często można spotkać poetów piszących w kawiarni (teraz to banał!), pod drzewem w słoneczny dzień lub skulony nad notatnikiem w zadymionej kawalerce o trzeciej nad ranem. Nie ma jednego właściwego sposobu na „proces”. W końcu znajdziesz miejsce i czas na pisanie, w którym po prostu dobrze się czujesz. Proces odnosi się również do sposobu, w jaki poeta „podchodzi” do wiersza. W jaki sposób poeta ma powiedzieć dokładnie to, co ma na myśli, powiedzieć to oryginalnie, używając jak najmniejszej ilości słów? Akt pracy i przerabiania wiersza jest również częścią procesu poetyckiego.

Przybornik poety

Poeci mają szczęście, że mogą ćwiczyć swoją sztukę w dowolnym miejscu, przy użyciu minimum narzędzi. Malarze muszą dźwigać między innymi sztalugi, farby, pędzle, rozcieńczalnik i płótna. Możesz ćwiczyć swoją sztukę z tym, co zmieścisz w tylnej kieszeni: ołówkiem i kartką papieru. Jako poeta nigdy nie powinieneś być daleko od przyborów do pisania i skrawków papieru. Miej pod ręką kilka zeszytów: mały do kieszeni, jeden do schowka w samochodzie (proszę naciągnąć przed pisaniem), jeden przy łóżku dla inspiracji w środku nocy i jedna w pobliżu „tronu”, jeśli dobrze tam myślisz. Praktykujący poeci nie czekają, żeby coś zapisać. Wstaną z łóżka w środku styczniowej nocy, kiedy upał będzie, żeby napisać dobrą linijkę. Inspiracja nie będzie czekać na zmianę sezonu.

Przybory do pisania

Wielu poetów uważa, że sam akt pisania, trzymanie ołówka lub długopisu i przesuwanie nim po papierze, pozwala im zbliżyć się do wiersza, stać się mechaniczną częścią tworzenia wiersza. Akt wpisywania słów do komputera, gdzie „magicznie” pojawiają się na ekranie, po prostu nie działa dla wielu poetów. To bardzo osobista decyzja, o którą powinieneś zadbać świadomie. Użyj swojego ulubionego rodzaju przyborów do pisania, czegoś, co dobrze leży w dłoni. Jeśli używasz ołówków, trzymaj dużo naostrzonych i gotowych do pisania. Jeśli lubisz pisać atramentem, zachowaj dużo długopisów dookoła i upewnij się, że masz jeszcze jeden pod ręką, jeśli ten, którego używasz, zacznie blaknąć. Nie chcesz przegapić ani słowa! Po skomponowaniu wiersza na papierze i dokonaniu pewnych poprawek, możesz wprowadzić go do komputera, a czyniąc to, możesz go poprawiać podczas pisania. Można to uznać za część twojego procesu pisania. Niektórzy poeci czują się komfortowo pisząc na maszynie do pisania lub bezpośrednio do komputera. Korzystanie z komputera ma jednak swoje wady. Jeśli nie zapiszesz każdej wersji ostrożnie, nie będziesz w stanie zachować wszystkich wersji roboczych i możesz utracić „ruchy” i materiał, który chcesz zachować. Jeśli pracujesz na komputerze, spróbuj wydrukować każdą wersję roboczą lub zapisać ją w innym pliku komputerowym podczas pisania.

Kamienie probiercze

Nie pisz długopisem. Atrament sprawia wrażenie, że słowa nie powinny być zmieniane. -Richard Hugo

Napisz dalej!

Możesz skomponować swój wiersz na czymkolwiek, co ci odpowiada: specjalnym dzienniku, zwykłym notatniku na spirali, luźnym papierze lub laptopie. Poeta A.R. Ammons skomponował długi, chudy wiersz „Taśma na przełom roku”, w całości na rolce z taśmą maszynową. Należy jednak pamiętać, że podobnie jak w wierszu Ammonsa, to, o czym piszesz, może wpłynąć na kształt Twojego wiersza. William Carlos Williams, poeta i lekarz, pisał wiersze na swoim zeszyty z receptą, przez co wiele z nich jest krótkich. Jeśli piszesz w szkicowniku gigantycznego artysty, może się okazać, że wiersz, który tworzysz, rozwija się w długie linijki lub ciągnie się dalej.

Własny pokój

Poeci i pisarze w ogóle potrzebują prywatności i samotności, aby tworzyć swoją sztukę. Pisanie jest wystarczająco trudne i prawie niemożliwe, gdy ktoś zagląda ci przez ramię. Znajdź miejsce do pisania, w którym poczujesz się komfortowo i nie będzie Ci przeszkadzać. Miejsce, w którym piszesz, może również wpływać na to, co piszesz. Zauważysz, że inaczej piszesz siedząc w miejskiej kawiarni niż na górze w High Sierra. Znajdź różne miejsca do pisania, w których Twoje pisanie może się rozwijać. Możesz mieć jedno lub dwa „najlepsze” miejsca do tworzenia, ale Twoje wiersze mogą od czasu do czasu korzystać ze zmiany lokalizacji.

Inne niezbędne

Początkujący poeci skorzystają na noszeniu słownika i tezaurusa. Jeśli utkniesz na właściwym słowie, możesz skorzystać z jednego z tych odniesień. Uważaj jednak, aby zbyt nie polegać na tych narzędziach. Czasami naprawdę interesujące słowo, które znajdziesz w tezaurusie, po prostu nie jest właściwym słowem na Twój wiersz. Inne podręczniki, od encyklopedii po książki o gatunkach ptaków lub roślin, są również wspaniałymi zasobami dla poety. Wybierz się na wycieczkę do lokalnej używanej księgarni i zaopatr się w nie. Nawet jeśli użyjesz tylko jednego szczegółu z książki, warto go kupić.

Pusta strona

Niewiele jest bardziej przerażającego dla pisarza niż pusta strona. Pusta strona reprezentuje wielką pustkę, niezmierną przestrzeń, którą wypełnia zadanie pisarza. To duża odpowiedzialność dla jednej osoby, prawda? Cóż, to nie musi być takie przerażające. Możesz zrobić wiele rzeczy, aby ten pierwszy list znalazł się na stronie. Często chodzi o myślenie o zadaniu w inny sposób. Przyjrzyjmy się, jak poeci czerpią inspirację.

Czekam na muzę

Kim właściwie jest ta muza i co ona ma ze mną wspólnego? Cóż, w mitologii greckiej Muzy to dziewięć córek Zeusa i Mnemosyne (bogini pamięci). Każda muza ma przypisywany pewien talent artystyczny i wierzono, że artyści mogą „odwoływać się” do muz i prosić o pomoc w tworzeniu swojej sztuki. Rzeczywiście, wielu współczesnych poetów i artystów wciąż oddaje hołd Muzom za pomocą inwokacji i wierszy. Czy powinieneś poczekać, aż Muza napisze? Nie bardzo. Ale nie zaszkodzi spróbować zadzwonić do nich inwokacją. Dlaczego nie? Jako poeta będziesz potrzebować wszelkiej możliwej pomocy. Ale nie czekaj, aż Muza usiądzie Ci na ramieniu - pisz bez niej, nawet jeśli zniechęca Cię pusta strona. Wybierz swoją muzę:

- ▶ Kalliope: muza epickiej lub heroicznej poezji
- ▶ Klio: Muza historii i gra na lirze

- ▶ Erato: Muza poezji miłosnej, hymnów i gry na lirze
- ▶ Euterpe: Muza tragedii, gry na flecie i poezji lirycznej
- ▶ Melpomene: muza tragedii i liryki
- ▶ Polihymnia: Muza hymnów, pantomimy i tańców religijnych
- ▶ Terpsychora: Muza tańca i śpiewu chóralnego oraz gry na flecie
- ▶ Talia: Muza komedii
- ▶ Urania: Muza poezji kosmologicznej

Kamienie probiercze

Faktem jest, że puste strony budzą we mnie przerażenie. Co na nie założę? Czy to wystarczy? Czy będę musiał to wyrzucić? I tak dalej. Podejrzewam, że większość pisarzy jest właśnie taka. -Margaret Atwood

Czytanie dla inspiracji

Czytanie to wspaniała „muza”. Kiedy czytasz poezję, napełniasz się pomysłami, rytmem i muzyką. Twoje przypadkowe myśli zastygną i będziesz chciał pisać. Wiersze rodzą wiersze. Spróbuj tego: weź tomik wierszy, otwórz dowolną stronę, przeczytaj wiersz sobie, a następnie przeczytaj go na głos. Niech słowa i rytmy Cię wypełnią. Teraz weź jeden wiersz z tego wiersza i napisz go na górze strony i rozpocznij wiersz od tego wiersza. Napisz całą stronę linii. Masz początek wiersza, który wcześniej nie istniał. Oficjalnie dałeś się zainspirować innemu poecie. Zadedykuj wiersz poecie, którego wersu użyłeś. Voila! Podbiłeś pustą stronę!

Uwolnienie się od zwyczajności

Uwolnienie się od codzienności to coś, co robi wielu poetów, gdy mają do czynienia z pustą kartką. Oto kilka sposobów na rozpoczęcie pracy:

- ▶ Użyj innego rodzaju papieru. Wiem, że to brzmi prosto, ale kiedy zmienisz to, o czym piszesz, możesz pisać inaczej. Pisz na poziomym bloku, papierze milimetrowym lub na ciemnoniebieskim papierze złotym długopisem. Cokolwiek działa, abyś pisał.
- ▶ Zmień lokalizację. Znowu wydaje się to proste, ale wymaga trochę wysiłku. Wybierz się na przejażdżkę autobusem po mieście lub udaj się do innej kawiarni. Jeśli możesz, wybierz się na weekendową wycieczkę lub dłuższe wakacje w jakieś miejsce gdzie zawsze chciałeś iść. Zmiana lokalizacji jest często iskrą, od której musisz zacząć.
- ▶ Napisz list w wierszu. Pewnie i tak masz list do napisania, prawda? Teraz masz szansę wrócić do kogoś, o kim myślałeś. Nie musisz wysłać „listu”. To jest tylko ćwiczenie, które pozwoli Ci znaleźć słowa na stronie. Oczywiście niektórzy ludzie byliby szczęśliwi, gdyby otrzymali wiersz pocztą!
- ▶ Wstań w środku nocy i skomponuj wiersz.
- ▶ Znajdź formę, który Ci się podoba i napisz z niego wiersz. Poświęć na to nie więcej niż pół godziny. To zmusi Cię do szybkiego rozpoczęcia i zakończenia wiersza, a także rozwiąże strach przed pustą kartką. W końcu nikt nie powiedział, że musi być dobrze; to po prostu musi zostać napisane. Możesz zmienić później.

Kamienie probiercze

Poeci lub artyści są czasami szczęśliwie żonaci ze swoją muzą; a czasami mają z nią bardzo trudne życie.

-W. H. Auden

Uwaga na temat praktyki

Im więcej piszesz, tym lepszym poetą się stajesz. Początkujący pianista nie spodziewa się, że zagra symfonię w pierwszych tygodniach ćwiczeń, nie powinieneś też oczekiwać, że napiszesz „doskonały” wiersz na początkowych etapach pisania. Ćwicz. Pisz codziennie, jeśli możesz, a jeśli nie, to przynajmniej codziennie czytaj poezję. Niech poezja stanie się twoim nawykiem.

Świetne otwarcia

Twoja pierwsza linia powinna sprawić, że czytelnik będzie chciał przeczytać drugą linię. Powinien zaczynać się blisko centralnej akcji wiersza. Znajdź i przeczytaj wiersz Elizabeth Bishop „Ryba” (jest szeroko antologizowany i łatwy do znalezienia). Akcja wiersza polega na tym, że mówiący łapie rybę, podziwia ją i puszcza. To wspaniały wiersz, który wielu innych poetów podziwia za obrazy i oryginalny język. Gdyby wiersz zaczynał się od mówcy jadącego nad jezioro, wiosłującego łodzią i zarzucającego haczyk, byłoby to esejem, a nie poezją. Dotarcie tam nie jest celem wiersza. Jeśli możesz, spróbuj użyć obrazu gdzieś na początku swojego wiersza. Obrazowanie to podstawa dobrych wierszy. Postaraj się umieścić w pierwszym wierszu konkretny rzeczownik - rzecz. To jest rada dla początkujących poetów; kiedy stajesz się lepszy i czytasz więcej poezji, możesz fałszować te „zasady”. Każdy wiersz jest inny i będzie wymagał innego rodzaju otwarcia, ale każdy wiersz będzie chciał otwarcia, które błaga czytelnika o dalsze czytanie. Nudne, nieprecyzyjne otwarcie może tego nie zrobić. Czasami wiersz lub zwrotka w środku wiersza lub pod koniec może zostać przesunięta na górę wiersza podczas procesu weryfikacji. Kiedy piszesz wiersz, „rozgrzewasz się”, twoje słowa i myśli stają się lepsze i silniejsze, a wiersz zaczyna się żelować. Kiedy powtarzasz, poszukaj mocnych miejsc w wierszu i wypróbuj je jako początek wiersza – często zmiana aranżacji wiersza może być bardziej skuteczna.

Kamienie probiercze

Wiersz zaczyna się od guza w gardle: tęsknoty za domem lub choroby miłosnej. To dążenie do ekspresji: wysiłek, by znaleźć spełnienie. Kompletny wiersz to taki, w którym emocja znalazła swoją myśl, a myśl znalazła słowa... Moja definicja (gdybym była zmuszona do jej podania) byłaby następująca: słowa, które stały się czynami. -Robert Frost

Łatwo dać się ponieść tezaurosowi: jest tak wiele wspaniałych słów do wyboru! Pamiętaj, że w poezji frazes „mniej znaczy więcej” to dobra, praktyczna rada. Wybierz jedno zwięzłe słowo zamiast trzech „ładnych” słów.

Zamknięcie

Patrząc na początki, równie dobrze możemy przyjrzeć się również zakończeniom. Kończenie się obrazem jest często dobrą drogą, ponieważ obraz łatwiej zapada w pamięć czytelnika niż pomysł lub koncepcja. Jeśli jednak treść twojego wiersza jest pełna obrazów, być może uda Ci się zakończyć pomysłem. Spójrz na zakończenie tego słynnego wiersza o wysokim poziomie koncepcji:

The Road Not Taken

Two roads diverged in a yellow wood,

And sorry I could not travel both

And be one traveler, long I stood
And looked down one as far as I could
To where it bent in the undergrowth;

Then took the other, as just as fair
And having perhaps the better claim,
Because it was grassy and wanted wear;
Though as for that, the passing there
Had worn them really about the same,
And both that morning equally lay
In leaves no step had trodden black
Oh, I kept the first for another day!
Yet knowing how way leads on to way,
I doubted if I should ever come back.

I shall be telling this with a sigh
Somewhere ages and ages hence:
Two roads diverged in a wood, and I -
I took the one less traveled by,
And that has made all the difference.

-Robert Frost

Dlaczego tak bardzo lubimy to zakończenie? Po pierwsze, Frost „uchodzi na sucho” z zakończeniem, ponieważ wykonuje świetną robotę przy tworzeniu obrazów w innych zwrotkach; czytelnicy mogą sobie wyobrazić siebie na tym rozwidleniu dróg. Po drugie, Frost wybrał temat, który może być metaforą wielu rzeczy, a czytelnicy mogą odnieść ten wiersz do wielu wydarzeń w ich życiu. Naprawdę nie ma znaczenia, co Frost miał na myśli jako metaforę; wolno nam dokonywać własnej interpretacji.

Jak się dowiedzieć, czy to, co piszesz, jest „dobre”

W poezji nie ma prawdziwego „dobra”, ale na pewno jest zło. Dobro jest subiektywne. Zło jest uniwersalne. Aby wiedzieć, czy coś, co piszesz, jest dobre, możesz przestrzegać kilku podstawowych kryteriów. Nie możesz upewnić się, że twój wiersz jest dobry, ale wykonanie tych kroków przynajmniej pomoże ci zacząć dostrzegać jakość twojej pracy. Używanie pięciu zmysłów ma kluczowe znaczenie dla stworzenia „dobrego” wiersza. Pamiętaj, że jeśli użyjesz obrazów zmysłowych, czytelnik będzie mógł sobie wyobrazić, że widzi, słyszy, wącha, smakuje i dotyka tego, co próbujesz przekazać. Koncepcje i pomysły nie są tak skuteczne jak obrazy. Więcej informacji na temat pięciu zmysłów można znaleźć w rozdziale 5, „Malowanie słowami: obrazowanie”.

Kamienie probiercze

Idealny wiersz jest niemożliwy. Kiedy to zostanie napisane, świat się skończy. -Robert Graves

Czy powiedziałeś to, co chciałeś powiedzieć?

Wielu początkujących poetów chce wiedzieć, kiedy ich wiersz jest gotowy. Wiersz to nie pieczeń w garnku. Możesz napisać wiersz, który nigdy nie zostanie ukończony, albo możesz napisać wiersz w 15 minut, który zostanie opublikowany w The New Yorker. (Czy to w ogóle jest zrobione, gdy zostanie opublikowane w The New Yorker? Niektórzy poeci odpowiedzą, że tak nie jest, ale powiedziałbym, żeby zostawić to w spokoju i iść dalej!) Kiedy już powiedziałeś wszystko, co chciałeś powiedzieć w wierszu nadszedł czas, aby przejść do procesu weryfikacji lub odłożyć wiersz na chwilę, aby odpocząć. Jeśli czujesz, że w twoim wierszu czegoś brakuje, trzymaj się tego, dopóki nie pojawi się intencja wiersza - dopóki nie powiesz wszystkiego, co chcesz powiedzieć.

Kamienie probiercze

Proza = słowa w najlepszym porządku; - poezja = najlepsze słowa w ich najlepszym porządku.

-Samuel Taylor Coleridge

Słowa, słowa, słowa...

Dobór słów ma kluczowe znaczenie dla napisania „dobrego” wiersza. Czy użyłeś najlepszych słów, jakie mogłeś znaleźć? Czy byłeś wystarczająco konkretny? Początkujący poeci mają tendencję do pisania pewnego rodzaju kodem, który tylko oni rozumieją, używając prywatnej symboliki i pomieszanej składni, aby stworzyć to, co ich zdaniem „powinno” brzmieć poezja. Twój czytelnik nie powinien być zmuszony do rozszyfrowywania twoich wierszy – nikt nie chce tak ciężko pracować. Jeśli piszesz o swojej siostrze, po prostu napisz „moja siostra” zamiast „tęczowa dziewczyna” lub „zła bliźniaczka” – czytelnik nie będzie wiedział, do kogo odnosi się „zła bliźniaczka”, ale zrozumie związek między rodzeństwem automatycznie – dwie osoby mające tych samych rodziców. Od Ciebie, jako poety, zależy wyjaśnienie czytelnikowi charakteru relacji. Użycie precyzyjnego słowa znacznie przyczyni się do ujawnienia znaczenia czytelnikowi. Wielcy poeci to mistrzowie detali. Zamiast pisać „kwiat”, napisz „czerwony aster”, a zamiast „ptak”, napisz „Afrykańska szara papuga”. Jedno dokładne słowo lub szczegół przekazuje zamierzone znaczenie znacznie więcej niż pięć mniej precyzyjnych, ale „ładnych” słów.

Pokaż swoje pismo komuś innemu

Zapisz się na warsztaty poetyckie w swojej okolicy lub znajdź je w Internecie. Pokazywanie swoich wierszy osobom również zaangażowanym w pisanie wierszy to świetny sposób na doskonalenie swoich umiejętności i wierszy. Pokazywanie swoich wierszy kilku osobom, którym ufasz, pomoże ci wyraźniej zobaczyć swoje wiersze. Poeci muszą być gotowi do przyjęcia krytyki i sugestii z uśmiechem; nawet jeśli używasz tylko 2 procent tego, co słyszysz na warsztacie, to 2 procent, których wcześniej nie miałeś!

Ćwiczenia

Oto kilka ćwiczeń, które pomogą Ci wypełnić pustą stronę wierszami:

- Otwórz słownik na losowej stronie i wskaż słowo. Zrób to 10 razy i napisz wiersz, używając co najmniej ośmiu z 10 słów. Nie oszukuj. Musisz trzymać się wybranych słów, nawet jeśli są trudne.

- ▶ Kup pudełko ciasteczek z wróżbą (lub idź do chińskiej restauracji). Otwórz dwa ciasteczka i użyj jednej fortuny jako początkowej linijki wiersza, a drugiej jako końcowej linijki.
- ▶ Napisz wiersz składający się z co najmniej 20 linijek, w którym użyjesz jednego konkretnego słowa w każdej linijce. Spraw, aby słowo było charakterystyczne (innymi słowy, nie używaj na przykład i lub the). Jeśli potrafisz pisać dłużej niż 20 linijek, to świetnie!
- ▶ Napisz wiersz „wziąwszy się za” swojego ulubionego poetę, co oznacza, że spróbujesz użyć stylu tego poety w swoim wierszu. To świetny sposób na naukę pisania świetnych wierszy. Użyj wyrażenia T.S. Eliota (i mojego ulubionego powiedzenia!): Dobrzy pisarze pożyczają; wielcy pisarze kradną.
- ▶ Napisz „patchworkowy” wiersz złożony wyłącznie ze zdań i fraz ze źródeł innych niż wiersze, takich jak czasopisma, podręczniki i artykuły instruktażowe. To zabawne ćwiczenie, które uwolni cię od niepokoju związanego z rozpoczęciem wiersza, który jest świetny do rozgrzewki.
- ▶ Napisz aubadę, wiersz napisany o świcie, zwykle wyrażający żal po rozstaniu dwojga kochanków. Oznacza to, że będziesz musiał wstać wcześniej!

Najmniej, co musisz wiedzieć

- ▶ Zawsze miej pod ręką przybory do pisania i notatnik, aby nie przegapić chwili inspiracji.
- ▶ Nie czekaj, aż „Muza” zacznie pisać – zacznij już teraz!
- ▶ Przeczytaj inspirację. Czytanie innych poetów napełni cię pomysłami.
- ▶ Staraj się używać wszystkich pięciu zmysłów w swoich wierszach. Pomoże to czytelnikowi poczuć to, co próbujesz przekazać.
- ▶ Zapisanie się na warsztaty poetyckie to świetny sposób na uzyskanie informacji zwrotnej na temat swojej poezji.